

**Der findes et sted,
hvor vi prioriterer
bevidst og ansvarligt**

Budgetaftale 2016-2019

**Indgået mellem Socialdemokraterne, Det
Konservative Folkeparti, Socialistisk Fol-
keparti, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti,
Venstre og Enhedslisten**

Forord

Siden kommunalvalget i november 2013 har Socialdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Enhedslisten udgjort flertallet i Kommunalbestyrelsen. Vi har samarbejdet tæt med hinanden og med Venstre og Dansk Folkeparti om at udvikle kvaliteten i velfærdstilbuddene, om at foretage de svære prioriteringer og i det hele taget om at nå de mål, vi har sat os. Sidste år stod alle alle partier bag budgetaftalen – og det gælder også i år.

Lad os give nogle få eksempler på resultater:

- Som en af få kommuner i Danmark er der flere private arbejdspladser i Lejre Kommune i dag end i 2010. Der er siden 2010 skabt 400 nye private job, antallet af eksportvirksomheder er stigende og iværksættere lever bedre og længere, når de har hjemme i Lejre Kommune end i andre kommuner på Sjælland.
- Ledigheden er lav, og Lejre Kommunes beskæftigelsesindsats får topscorer, når vi sammenlignes med andre kommuner.
- Lejre Kommune har, i modsætning til flere andre kommuner i Region Sjælland samt en del af de store omegnskommuner, en positiv flyttebalance. Flere flytter til vores kommune end fra den. Det er særligt yngre erhvervsaktive, der vælger at bosætte sig i Lejre Kommune.
- Tilflytningen har også påvirket huspriserne i gunstig retning. Lejre Kommune var således i 2014 blandt de tre kommuner i landet, hvor ejendomspriserne steg mest, nemlig 19,4 pct. Vi mærker også aktuelt en voksende interesse fra virksomheder, der ønsker at slå sig ned her hos os.
- Samtidig vokser nye boligområder hastigt frem. Kommunalbestyrelsen har vedtaget lokalplaner for udstykninger ved Hyllegården og Buske i Hvalsø og for butikker ved Sørtorvet i Hvalsø – og alle steder er bygherrerne i fuld gang med at realisere planerne.
- På sundhedsområdet har vi intensiveret indsatsen for at forebygge behovet for varig hjælp og sikre gode forløb efter indlæggelse og sygdom. Hjerneskadekoordinatorer er nu et fast tilbud, der gør, at vi kan tilbyde borgere med hjerneskade en koordineret og tidlig indsats.
- Vi har siden 2013 investeret godt 11 mio. kr. i cykelstier fra Kr. Hyllinge til Nr. Hyllinge, fra Gl. Lejre til Gevninge og langs Ledreborg Allé, og vi har forbedret trafiksikkerheden betydeligt flere steder med lyskryds og vej-bump.
- De senere år har vi etableret to - snart tre - kunstgræsbaner i Lejre, Hvalsø og Osted, og vi er i færd med at analysere og vurdere, hvordan vi kan forbedre borgernes muligheder for at dyrke sport og passe på deres helbred, ung som gammel.
- Vi har – i samarbejde med lodsejere, borgere, organisationer, foreninger og mange andre – realiseret Sjællands første nationalpark, og vi kan med Nationalpark Skjoldungernes Land værne om vores natur, øge biodiversiteten, skabe nye oplevelsesmuligheder for borgere og turister og understøtte erhvervsudviklingen på en række områder.
- Satsningen på det grønne og bæredygtige – med økologi som centrum for indsatsen – har styrket Lejre Kommunes brand, tiltrukket bl.a. virksomheder og borgere og forbedret miljøet.
- Lejre Kommunes investering i og samarbejde med Sagnlandet har båret frugt: Vi har med den økonomiske håndsrækning hjulpet Sagnlandet til at opnå donationer på omkring 75 mio. kr., der bl.a. skal bruges til at slå Lejres betydning for Danmarkshistorien fast.

Vi kan og vil ikke hvile på laurbærene. Budgetaftalen for 2016-2019 adresserer vigtige udfordringer og udviklingsmuligheder, som vi vil forfølge de kommende år.

Det strategiske afsæt: Vores Sted

Det vil vi gøre med afsæt i Lejre Kommunes nye branding- og udviklingsstrategi "Vores Sted", som Kommunalbestyrelsen vedtog i foråret 2015. Vores Sted er en fortælling om Lejre Kommune. Eller rettere en række fortællinger om de 49 småbyer og landsbyer og en hel masse andre steder, der udgør Lejre Kommune.

Det er fortællinger om de fællesskaber mellem mennesker, om den natur og kulturarv og om det frirum til initiativ, der gør Lejre Kommune til noget unikt. Mere end 1.000 borgere har bidraget til at skabe brand-fortællingen om Lejre Kommune.

Med Vores Sted vil vi støtte op om og videreudvikle de unikke kvaliteter i Lejre Kommune - i et forpligtende samarbejde mellem borgere, erhvervsliv, foreninger, kommune og andre samarbejdspartnere. Vores Sted vil påvirke prioriteringerne og de politiske beslutninger i mange år frem og skal inspirere til nye måder at løse kerneopgaverne på i alle dele af den kommunale organisation. Lad os give et par eksempler:

- Når de grønne arealer langs Lavringe Å i Lejre by omlægges til 'bæredygtig drift', spares både driftsmidler til slåning, og der skabes bedre levesteder for dyr og planter til glæde for dem, der færdes i områderne. Og høet, der nu kun slås en gang om året, bliver fjernet og kan bruges som foder til heste eller andre husdyr.
- Når børnehaverne holder høns, skabes værdifulde hverdagsoplevelser, forståelse for hvor maden kommer fra, et kvalitetsprodukt til madordningen og mulighed for at genbruge madresterne.
- Når frivillige eller ansatte på ældrecentre tager de ældre med på rickshawcyklerne, får de vind i håret, oplevelser, frisk luft og motion til glæde for alle.

Vi linker til bogen om Lejre Kommune – [Vores Sted](#), så budgetaftalens læsere kan orientere sig om den strategiske retning, som Kommunalbestyrelsen har sat, og som denne budgetaftale skal være med til at virkeliggøre.

Aftalepartierne ønsker i budget 2016-2019 at afsætte yderligere 1 mio. kr. til borger- og virksomhedsnære udviklings tiltag, der skaber fællesskaber, øger adgangen til natur og fremmer lokale initiativer. Herudover har vi allerede afsat 1 mio. kr. i budget 2016 til Vores Sted. Investeringsmidlerne skal gå til at skabe endnu mere af dét, Lejre Kommunes borgere efterspørger og værdsætter mest ved at bo og leve netop her og til at brande kommunen udadtil på de mange kvaliteter, vi har.

Langsigtet udvikling og konsolidering

Med budget 2016-2019 vil aftalepartierne sikre en langsigtet og bæredygtig udvikling af Lejre Kommune - som landkommunen med enestående mad-, natur- og kulturoplevelser, tæt på storbyen. Landkommunen med stærke, engagerende fællesskaber.

Udvikling kræver investering. Udgangspunktet for budgetaftalen er et betydeligt økonomisk råderum på knap 100 mio. kr. i 2016-2019 – et økonomisk råderum som er skabt med vores tidligere beslutninger og prioriteringer. Vi vil bruge råderummet til at videreudvikle velfærdstilbuddene og konsolidere kommunens økonomi. Vi lægger i budgetaftalen op til at bruge ca. 30 mio. kr. på at udvikle kernevelfærden og ca. 65 mio. kr. på at konsolidere kommunens økonomi gennem en opbygning af kassebeholdningen.

Det økonomiske råderum kommer ikke af sig selv. Regeringen har med økonomaftalen for 2016 fjernet penge fra kommunerne - herunder Lejre Kommune - gennem det såkaldte omprioriteringsbidrag. Det svarer til i omegnen af 72 mio. kr. over hele perioden for Lejre Kommune, og samlet for kommunerne er der tale om i omegnen af 16 mia. kr.

For Lejre Kommunes vedkommende betyder regeringens omprioriteringsbidrag, at det råderum, vi selv har skabt gennem de senere års målrettede indsatser, bliver kraftigt reduceret – faktisk med mere end 70 mio. kr. Hvis vi fortsat

ønsker, at der skal være et råderum i Lejre Kommune, er der derfor brug for nye tiltag. I praksis kan råderummet blive genetableret ved, at vi selv aktivt skaber det, eller ved at regeringen tilbagefører nogle af midlerne, hvilket vi vil arbejde aktivt for gennem KL.

Vi lagde allerede i 2014 en offensiv effektiviseringslinje – netop for selv at skabe et råderum. Vi indarbejdede således et effektiviserings- og besparelseskra på 11 mio. kr. i 2015 stigende til 22 mio. kr. i 2016 og frem. Her er altså tale om varige omkostningsreduktioner, og havde det ikke været for regeringens omprioriteringsbidrag, ville vi derfor nu have skabt et økonomisk råderum på knap 100 mio. kr. i de fire år. Vi vil i 2016 og frem fortsat have et systematisk fokus på, også i praksis, at indfri de effektiviserings- og besparelseskra, som vi indarbejder i budgettet.

Aftalepartierne ser ikke noget alternativ til at fortsætte en offensiv og flerårig udviklings- og budgetstrategi. Jo, vi kunne læne os tilbage og præsentere et defensivt budget uden økonomisk råderum i overslagsårene. Men vi har en alt for ambitiøs udviklingsdagsorden i og for Lejre Kommune til at være defensive og bare vente på, hvad andre beslutter.

Derfor lægger vi op til en langsigtet udviklingsdagsorden, hvor vi selv tager teten, alt imens vi håber på, at regeringen vil besinde sig og føre alle eller nogle af de penge tilbage, som de med omprioriteringsbidraget har taget fra kommunerne.

I 2016 vil vi konsolidere arbejdet med de målsætninger, udviklingsprocesser og effektiviseringer, vi allerede har besluttet. 2016 skal derfor være et år, hvor vi ikke sætter en masse nye skibe i søen, men får bragt dem, vi har sat i søen, sikkert i havn - med den målsatte effekt og med et sikkert fokus på kerneopgaver og drift. Samtidig skal vi bruge 2016 til at lægge sporene for at kunne tilpasse vores udgiftsniveau i samme omfang, som regeringens omprioriteringsbidrag reducerer vores indtægter. På den måde kan vi sikre, at vi i hele budgetperioden har det ønskede råderum, så vi – som før omtalt – dels kan fortsætte udviklingen af vores kernevelfærd og dels kan konsolidere kommunens økonomi yderligere.

Etablering af råderum – Partnerskaber og fundraising

Vi skal altså selv skabe et råderum – det er et vilkår, som private virksomheder kender alt til, og det er ikke så anderledes for en offentlig virksomhed som vores.

Men vi behøver ikke gøre det helt alene. I 2014-2015 har vi vist, at satsningen på fundraising skaber resultater. Vi er lykkedes godt med at tiltrække investeringer og rejse penge. Det drejer sig bl.a. om 2,1 mio. kr. fra Trafikstyrelsens pulje til fremme af kollektiv trafik i yderområderne, 0,35 mio. kr. fra Realdania til at udarbejde en strategi for fremtidens landsbyer, 3 mio. kr. fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet til områdefornyelse i Hvalsø, 15 mio. kr. fra Helsefonden til - sammen med Socialt Udviklingscenter og Helsingør Kommune – at gå nye veje i at bryde den negative sociale arv og forebygge ensomhed blandt børn og unge, 0,875 mio. kr. fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til at uddanne vores skoleledelser og nøglepersoner på skolerne i læringsledelse, 0,34 mio. kr. fra Økologifonden bl.a. til en torvehalsanalyse m.v., 0,176 mio. kr. fra Styrelsen for Arbejdsmarked & Rekruttering til socialøkonomi som udviklingslokomotiv, 0,25 mio. kr. fra Fonden for Økologisk Landbrug til lokal økologi i lokale gryder, 0,085 mio. kr. til en ny lokal torvehal fra Fonde for Økologisk Landbrug m.v.

Vi vil videre af den vej – dog naturligvis ikke for enhver pris. Det må aldrig være penge i sig selv, der er bestemmende for, hvad vi prioriterer i Lejre Kommune. Derfor – når vi arbejder for at tiltrække investeringer – så gør vi det med afsæt i vores strategi – Vores Sted, borgernes behov og Kommunalbestyrelsens mål.

Fundraising forudsætter, at andre end os selv finder de tiltag og projekter, vi sætter i søen, interessante og vigtige. Ellers vil de ganske enkelt ikke investere netop her hos os. Vi skal derfor fortsætte kursen med at finde samarbejdspartnere, der vil bidrage med knowhow og penge til at udvikle Lejre Kommune.

Lejre Kommune samarbejder også aktivt med omkringliggende kommuner - 2015 har stået i beredskabets og forsynings navn. Vi vil løbende evaluere resultaterne af de samarbejder, vi har indgået, og vurdere fordele og ulemper for Lejre Kommune ved at indgå nye; hvad enten det handler om at kvalitetsudvikle og effektivisere administration, købe bedre ind eller udvikle velfærdstilbuddene f.eks. gennem konkurrenceudsættelse.

Udover fokus på fundraising og partnerskaber skal vi hele tiden have øje for, hvordan vi får mest muligt for de penge, vi som kommune bruger. Det handler eksempelvis om:

- At forbedre og optimere vores daglige arbejdsgange og i det hele taget sikre effektivitet i opgaveløsningen. Som før nævnt handler det bl.a. om at samarbejde med andre kommuner, hvor det giver mening, men det handler også om den interne organisering. Med budget 2015-2018 satte vi f.eks. fokus på de tekniske servicefunktioner – det skal vi have fulgt til dørs i 2016. Herudover ønsker vi i 2016 at sætte fokus på potentialerne i at sammenlægge kommunens materielgårde.
- At købe klogt ind, når vi udbyder opgaver eller køber varer eller tjenesteydelser. I løbet af 2016 udarbejder vi derfor en ny udbuds- og indkøbspolitik. Arbejdet er i gang, og allerede i november 2015 får vi i Kommunalbestyrelsen lejlighed til at drøfte de overordnede sigtelinjer for strategien.

Disse og andre tiltag vil indgå i en langsigtet effektiviseringsstrategi.

Del af noget større - klima og flygtninge

Vi skrev i budgetaftale 2015-2018, at vi er en lille kommune med store ambitioner. Det gælder stadig. Vi kan ikke indfri ambitionerne, medmindre vi ser os selv som en del af Sjælland, Danmark, Skandinavien, Europa og verden.

Det gælder, når vi skal give vores lille bidrag til at løse de opgaver, der følger af flygtninge- og folkevandringsstrømmene disse år, klima- og miljøproblemerne der følger af en stadig stigende befolkningstilvækst og krav til levestandard og den voksende ulighed. Aftalepartierne vil tage ansvar for ikke alene vores egne problemer, men også for at bidrage til at afhjælpe konsekvenserne af problemerne i verden. Derfor prioriterer vi miljø, bæredygtighed og integration højt.

Vi har i budget 2016-2019 sat ekstra ressourcer af til at støtte op om integrationen af børn og unge, som kommer til Danmark som flygtninge. Pengene skal bruges til at støtte op om børn og unges integration og trivsel i dagtilbud og skole. Udvalget for Børn & Ungdom vil sikre et overblik over nuværende tilbud og tiltag for at fremme integration af børn og unge og prioritere, hvordan de samlede midler til integration bedst anvendes. Herudover har vi gjort en ekstraordinær indsats i 2014-2015 for – i samarbejde med borgere og Frivillignet for flygtninge Lejre – at sikre boliger og gode rammer for integration af vores nye medborgere.

Også på klimaområdet rykker vi – og vi vil gerne rykke endnu hurtigere. Det vil vi gøre ved at støtte aktivt op om lokale, borgerdrevne energitiltag – f.eks. Sæbyprojektet, der viser, hvordan en by kan gå helt nye veje inden for grøn energi. Også lokale landmænds bestræbelser for et lokalt, økologisk biogasanlæg vil vi understøtte.

Vi vil prioritere kildesortering, som kan nedbringe mængden af affald, der sendes til forbrænding, understøtte økologiindsatsen og arbejde for at øge biodiversiteten på land, i skoven og i fjorden. Det vil vi gøre gennem samarbejdet med Nationalpark Skjoldungernes Land, Fishing Zealand, Danmarks Naturfredningsforening, Gefion, Økologisk Landsforening og mange flere. Vi vil vægte både pris, kvalitet og bæredygtighed, når vi køber ind, når vi planlægger, og når vi bygger nyt. Det ene udelukker ikke det andet – tværtimod er det netop udtryk for bæredygtighed at have øje for alle tre parametre.

Herudover vil vi fortsætte investeringerne i energioptimering af de kommunale bygninger. Og vi vil i 2016 se kritisk og innovativt på, hvad vi som kommune kan gøre for, at vi når de klimamål, vi har sat os, så vi fra 2017 og frem har en flerårig handleplan, der kan bringe os i front på klimaområdet. For at øge fokus på energioptimering blandt kom-

munens yngste borgere, ønsker aftalepartierne i løbet af 2016 at gennemføre en kampagne, målrettet 5. og 6. klasserne. Arbejdet forankres i Udvalget for Børn & Ungdom.

Erhvervslivet

Samarbejdet mellem erhvervsliv og kommune er afgørende for, at vi kan fastholde og tiltrække virksomheder. Vi tog i 2014-2015 en række vigtige skridt, som har intensiveret samarbejdet – og vi skal videre i den retning.

Lejre Kommunes mange små og mellemstore virksomheder kan noget særligt - og har også nogle særlige behov. Dem skal vi blive klogere på gennem dialog og samarbejde. I 2015 dannede vi derfor Lejre Erhvervsudviklingsforum – LEUF – som i samarbejde med Udvalget for Erhverv & Turisme og Lejre Turistforening er omdrejningspunktet for dialog og samarbejde mellem kommune og erhvervsliv. Også samarbejdet med erhvervslivets interesseorganisationer fik i 2014-2015 en højere prioritet. Vi genoptog det årlige dialogmøde med Dansk Industri, og der har været dialogmøder med Dansk Erhverv og Dansk Byggeri. Landbrug & Fødevarer er der aftalt dialogmøde med, og vi samarbejder allerede tæt med Økologisk Landsforening. Vi skal videre ad den vej!

Virksomhedernes omkostningsniveau og deres adgang til kvalificeret arbejdskraft og infrastruktur er og bliver afgørende for konkurrenceevnen. I 2015 fjernede vi afgifterne på byggesagsbehandling for både borgere og erhvervsvirksomheder. Vi nedsatte i 2014 personskatten, og vi gør det igen i 2016. Vi har ingen dækningsafgift. Og med etableringen af Lejre Erhvervsservice i 2014 har vi sikret én indgang for virksomhederne, ligesom vi har udvidet åbningstiderne og fjernet den ugentlige lukkedag. Vi skal også løbende forbedre kvalitet og tempo i myndighedsbehandlingen, herunder byggesagsbehandlingen, som vi derfor tilføjer et ekstra årsværk med forventning om, at arbejdsprocesserne revideres og svartiden bringes ned.

I budget 2016-2019 vil mobil- og bredbåndsdækningen i landsbyerne have høj prioritet. Vi er på vej til en bedre dækning. Det kræver nye master, og der er flere på vej, foruden opgradering af fire eksisterende master. Men det er ikke godt nok, og vi afsætter derfor 7 mio. kr. i budget 2016-2019 til at investere i bedre netdækning for borgere og virksomheder med udgangspunkt i nogle af vores landsbyer. Vi vil aktivt, i samarbejde med teleselskaberne, vurdere, hvilke løsninger (fiber og andre teknologiske løsninger), der skaber størst effekt for borgere og virksomheder. Vi forventer, at regeringen vil tage sin del af ansvaret som lovet i valgkampen, og at de som varslet i regeringsgrundlaget vil hjælpe med at finansiere de nødvendige tiltag. Men heller ikke på det område har vi tid til at vente på andre.

Herudover vil vi bl.a. prioritere:

- At samarbejde med erhvervslivet om at etablere et iværksætterhus.

- At følge op på uddannelsesforløbet for vores medarbejdere i professionel service. Vi vil i 2016 bl.a. spørge erhvervslivet, om de er tilfredse med den service, vi tilbyder.
- At synliggøre offentlige udbud og færdiggøre arbejdet med en ny udbuds- og indkøbspolitik.
- At støtte op om tiltag som erhvervslivet driver – f.eks. økologisk biogas og erhvervsklynger bl.a. inden for vores markante styrkeposition: fødevarer.
- At hjælpe virksomhederne med at skaffe arbejdskraft – bl.a. ved at markedsføre og brande Lejre Kommune, jf. Vores Sted.
- At tage aktivt del i Greater Copenhagen ved i partnerskab med Københavns Kommune og Bornholms Regionskommune at vise i praksis, hvordan et samarbejde mellem land og by kan gavne hele regionen, herunder med et særligt fokus på lokale fødevarerproducenter i Lejre Kommune.
- At forbedre infrastrukturen ved at øge investeringerne i vores vejkapital med yderligere 4 mio. kr. i budgetperioden.

Lanceringen af Lejremælken er et eksempel på et flot resultat af partnerskab mellem erhvervsliv og kommune. Vores Sted markerer, at vi vil gå partnerskabsvejen i en offensiv erhvervsudviklingsstrategi bl.a. inden for fødevarerområdet, hvor Lejre Kommune allerede har en absolut styrkeposition.

Børne- og familielivet

Børn og unge repræsenterer fremtiden. Det er væsentligt for os alle sammen, men først og fremmest skal vores børn og unge have det godt, netop mens de er børn og unge. Både i den familie de fleste børn er en del af, og i de fællesskaber vi som kommune har det primære ansvar for at skabe for og sammen med børnene, mens de er i dagpleje, børnehave, skole og SFO samt ungdomsklub og musikskole m.v.

Vi har i et par år drøftet behovet for strukturelle ændringer som følge af det faldende børnetal, og vi har også taget nødvendige, men svære beslutninger for at tilpasse tilbuddene og kapaciteten på dagtilbudsområdet. Vi passer nemlig 413 færre 0-5 årige børn i dag, end vi gjorde i 2011, og det har haft mærkbare konsekvenser, ikke mindst for dagplejen. Om få år vil nogle skoler også mærke det faldende børnetal.

Forældrene i Lejre Kommune har i forbindelse med den seneste høringsproces om skolestruktur klart markeret, at skolestrukturen skal bestå, som den er i dag, og fra politisk side har vi lyttet. Men opretholdelsen af status quo fjerner

ikke det problem, der følger nogle steder af det lavere børnetal. Vi står derfor de kommende år over for en fælles opgave med at videreudvikle kvaliteten i vores dag- og skoletilbud, for de penge vi har til rådighed. Vi må gå nye veje, når vi ikke vil følge den slagte strukturtilpasningsvej (lukning og koncentration af tilbuddene færre steder), som vi ser, at andre kommuner gør det, men tværtimod vil opretholde de nære børnetilbud i en tid med færre børn.

En af de veje, vi vil gå, er at sætte et markant fokus på udvikling af kvalitet i kerneopgaven i de enkelte dagtilbud og skoler – og tilpasset de enkelte institutioners særlige udfordringer og muligheder. Vi har i 2015 fået meget mere viden om, hvordan kvaliteten og resultatdannelsen er på børneområdet – bl.a. med den første kvalitetsrapport efter skole-reformen, og vi ved også mere om, hvad der virker på dagtilbudsområdet, f.eks. inden for børns sproglige udvikling.

Der er også både fastlagt effektmål og sat aktiviteter i gang, som skal forbedre børnenes læring og trivsel såvel på skole- som på dagtilbudsområdet. Men vi skal endnu tættere på: Skolen og børnehaven selv, forældre og politikere skal kende status, ikke bare for det samlede skolevæsen og dagtilbudsområde, men for den enkelte børnehave og skole, og de skal være med til at sætte mål og have mulighed for at se, om målene nås, eller om indsatserne skal justeres.

Aftalepartierne lægger dermed op til at sætte turbo på en mål- og resultatorienteret udvikling af den enkelte skole og børnehave, byggende på en høj grad af gennemsigtighed og fælles viden om, hvad status er. Både på de parametre vi allerede måler og målsætter – karakterer, elevernes trivsel og inklusion - og på parametre og indikatorer vi ønsker at følge tættere – social lighed, personaleomsætning, til- og afgang af elever på den enkelte skole og forældretilfredshed.

Aftalepartierne er endvidere enige om at gennemføre en 360 graders evaluering af, hvilken virkning inklusionsvisionen, vedtaget af Kommunalbestyrelsen i 2013, har haft. Evalueringen skal omfatte en status på de konkrete tiltag, der er taget i kølvandet på inklusionen, og deres effekt på flere ”bundlinjer” – økonomi, faglighed og trivsel. I effektvurderingen anvendes såvel kvalitative som kvantitative metoder. Der gennemføres således en benchmarking af inklusion i Lejre Kommune holdt op imod landstal og/eller sammenlignelige kommuner – jf. den nationale målsætning om 95 pct. inklusion. Endvidere afdækkes kvalitative indikatorer for vellykket inklusion – dels gennem brugertilfredshedsundersøgelserne i dagtilbud og skoletilbud (gennemføres i 2015 som led i budgetaftalen for 2015-2018) og dels f.eks. gennem fokusgruppeinterviews med medarbejdere og forældre (gennemføres i 1. kvartal 2016). Dette sammenfattes i en samlet evaluering som forelægges til politisk drøftelse primo 2. kvartal 2016.

Vi vil sikre, at Vores Sted-strategiens fokus på natur, mad, fællesskaber og plads til initiativ tænkes ind i udviklingen af de kommunale børnetilbud og bliver omdrejningspunkt for samarbejde og vidensdeling på tværs.

På dagtilbudsområdet har vi løftet budgettet, så vi kan tilbyde flere af vores ansatte en uddannelse som pædagog eller som pædagogisk assistent, og i 2016 og frem løfter vi budgettet, så institutionerne også har råd til at ansætte flere uddannede pædagoger og flere pædagogiske assistenter.

Vi prioriterer modernisering og fornyelse af bygningsmassen, så vi kan fortsætte udviklingen af en mere bæredygtig institutionsstruktur og tilbyde børn og ansatte moderne fysiske rammer, der understøtter de pædagogiske målsætninger. Fornyelsen skal også understøtte Vores Sted – Lejre Kommune - som en kommune, hvor der leves et attraktivt børneliv. Aftalepartierne er enige om, at der i løbet af 2016-2017 bygges en ny børneinstitution. Udvalget for Børn & Ungdom vil vurdere, hvor og hvordan de afsatte midler bedst anvendes, herunder om det eksempelvis kan være at nedrive én af de mindre funktionelle/vedligeholdte institutioner. Resultatet af den brugerundersøgelse, som gennemføres på dagtilbudsområdet i 4. kvartal 2015 - som en del af budgetaftalen for 2015 – vil indgå i udvalgets vurdering.

Det er afgørende, at udviklingen af børneområdet, både når det gælder vores dagtilbud og vores skole, sker i et tæt samarbejde med de ansvarlige faggrupper og forældrebestyrelser. Vi har et fælles ansvar for vores børn og børnetilbud! Når nuværende og kommende forældre til børn i Lejre Kommune ønsker nære børnetilbud, må vi samarbejde

om at udvikle dem, vi har, og om at skabe og synliggøre de gode fortællinger. Bedre kommunikation skal derfor prioriteres inden for den samlede dagtilbuds- og skolerammes udviklingsmidler.

Der afsættes desuden 0,3 mio. kr. i 2016 i en pulje under Udvalget for Børn & Ungdom, som Ungdomsskolen kan få del i ved at komme med forslag til konkrete initiativer, der sker i samarbejde med folkeskolen.

Den tidlige opsporing og forebyggende indsats i forhold til børn med særlige behov skal videreudvikles – bl.a. i samarbejde med det forældre-netværk for børn med særlige behov, som er dannet i 2014, og som netop lægger op til et tættere samarbejde med kommunen.

Lejre Kommune arbejder for at udvikle den faglige kvalitet på såvel det specialiserede børne- som voksenområde. Der er i 2014 sat en nødvendig og langsigtet kvalitetsudviklingsproces i gang med fokus på at øge den faglige kvalitet og med fokus på bedre økonomistyring. For bedst muligt at understøtte denne udviklingsdagsorden er partierne bag budgetaftalen indstillet på at tilføre ekstra ressourcer til området. Vi opnormerer kraftigt på rådgiverressourcerne, så borgerne i højere grad vil opleve, at der bliver taget hånd om deres situation, og så vores ansatte vil få forbedret deres arbejdsmiljø.

Vi forventer, at det øgede fokus på den faglige kvalitet og på bedre økonomistyring på sigt vil reducere omkostningerne på de specialiserede socialområder. Vi forventer i runde tal at nedbringe omkostningerne med i omegnen af 15-20 mio. kr. i 2019 i forhold til det forventede udgiftsniveau i 2015, svarende til 7-8 pct. Vi er dog bevidste om, at der er tale om en særdeles ambitiøs forventning, og samtidig er der tale om et område, hvor selv få ændringer i borgernes livssituationer kan have en betydelig indvirkning på de kommunale udgifter. Derfor er partierne bag budgetaftalen også indstillet på, at der skal ske en kontinuerlig og tæt opfølgning på udgiftsudviklingen, ligesom der politisk er vilje til, i begrænset omfang og i en overgangsperiode, at tilføre området yderligere midler, såfremt de gennemførte opfølgninger skulle vise et behov for dette.

Voksenlivet når – eller før – der er behov for hjælp

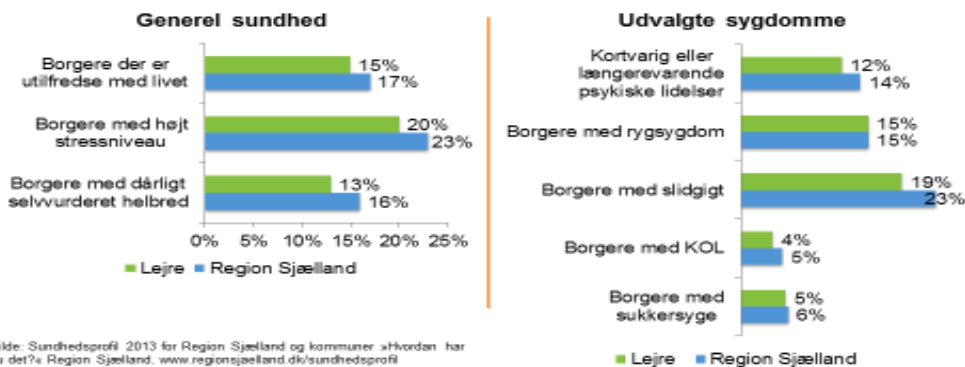
Befolkningens sammensætning ændrer sig markant, så der bliver flere ældre og færre børn. Alene i løbet af de kommende fire år forventer vi, at der i Lejre Kommune vil være mere end 500 flere borgere over 65 år. Samme udvikling gør sig gældende både på landsplan, i hovedstadsområdet og på hele Sjælland. Men både de ældre og de yngre voksne i Lejre Kommune er gennemgående sunde og tilfredse med livet:

Sundhed: Lejre har sunde borgere, der er tilfredse med livet

Kommunens borgere er generelt sunde og generelt er lidt flere sunde end gennemsnittet for Region Sjælland.

... men også med udfordringer

Der er dog en gruppe borgere, der har sundhedsudfordringer – 15% er utilfredse med livet, 20% er stressede, 13% har dårligt selv vurderet helbred.

”Aktiv og sund hele livet” er et velkendt mantra for vores indsatser i Lejre Kommune, og aftalepartierne ønsker at fastholde og videreudvikle disse indsatser. Aftalepartierne forventer, at der i et vist omfang vil blive afsat midler til sådanne indsatser på finansloven. For at skabe sikkerhed omkring indsatserne er partierne dog villige til at reservere op til 4 mio. kr. årligt, i første omgang for 2016.

Vi skal fastholde fokus på tidlige rehabiliteringsforløb – i forhold til den ældre del af befolkningen for at forebygge funktionsnedsættelse og minimere plejebehovet – men også i forhold til den yngre del af befolkningen, eksempelvis borgere med hjerneskader eller psykiatriske diagnoser, som via rehabilitering kan lære at tackle deres livssituation, så de bedre kan fungere i deres hverdagsliv og på arbejdsmarkedet.

Vi har ligesom resten af landet et stigende antal borgere med demens. Det kræver en særlig indsats, der ikke kun omfatter decideret pleje, men også en indsats der understøtter, at der stadig er gode oplevelser med samvær og indhold. Der blev med sidste års budgetaftale afsat 1 mio. kr. årligt særskilt til initiativer, der bidrager til dette.

Vi skal fortsat have fokus på at udvikle omsorgen over for borgere, der er alvorligt syge og døende. Her kan ikke fastsættes bestemte tiltag og tilbud, da det altid vil være en meget individuel opgave at støtte og hjælpe borgeren og den berørte familie, alt efter hvilken situation det drejer sig om.

Vi vil arbejde for at få hospicepladser i Lejre Kommune, eller alternativt et palliativt team, der kan fungere ud over Lejre Kommunes grænser i samarbejde med nabokommuner. Et team bestående af personale med relevante faglige kvalifikationer, som kan gøre alt for at lindre ikke alene fysiske, men også psykiske, sociale, åndelige og eksistentielle problemstillinger. Regionen kontaktes i 2016 med henblik på at drøfte mulighederne for et samarbejde/driftsaftale omkring dette.

Vi oplever fortsat, at vores borgere bliver tidligere udskrevet fra sygehusene, og det stiller krav til indsatserne i vores egne tilbud. Vi har eksempelvis rigtig gode erfaringer med at styrke fagligheden i vores gæstestuer med flere sygepleje- og terapeutressourcer. Det øger markant kvaliteten i tilbuddet, og samtidig forebygger det genindlæggelser. Vi har også gode erfaringer med at tilbyde borgerne kostvejledning, både for at tabe sig og for at tage på. Syge borgere, der ikke har appetit, skal der kræses for.

Vi arbejder på at tilbyde sund og økologisk kost til borgerne, som får deres måltider via kommunens tilbud. Senest er Hvalsø Ældrecenter begyndt at producere alle måltider til beboerne.

På sigt skal borgere i eget hjem, der visiteres til levering af kost, også have muligheden for større valgfrihed og øget grad af økologi. Det vil kræve, at der inden ophør af den nuværende kontrakt om kostleverancer skal ses på modeller for samarbejde med lokale fødevarerleverandører.

Vi har haft succes med at inddrage de mange frivillige kræfter i kommunen i specifikke tiltag, f.eks. Cykling uden alder, hvor borgere på plejecentrene får mulighed for at få vind i håret ved hjælp af frivillige, der tager dem med på en cykeltur i en af de 3 rickshaws, der er i kommunen.

Det skal også være muligt for borgere i eget hjem at få vind i håret. Derfor er aftaleparterne enige om, at der skal indkøbes yderligere 3 rickshaws, ligesom der er brug for flere frivillige chauffører. Organiseringen af dette tiltag kræver en stor indsats, som hidtil er blevet varetaget af den frivillighedsfacilitator, der har været tilknyttet projektet. Frivillighedsfacilitatorens funktion bliver forlænget, og de samlede udgifter til projektet bliver i 2016 finansieret indenfor de afsatte 4 mio. kr. til ældreområdet.

Kulturelle oplevelser er vigtige – også for de borgere, som bor på kommunens plejecentre. Aftalepartierne ønsker at gøre en særlig indsats for denne målgruppe, og derfor bliver der årligt afsat 50.000 kr. pr. plejecenter til at understøtte kulturlivet for borgerne.

En afgørende vigtig forudsætning for at kunne forblive ”Aktiv og sund hele livet” er tilknytningen til arbejdsmarkedet. Derfor skal vi sikre gode betingelser for, at vores unge i Lejre Kommune enten er i job eller uddannelse. Netop her har vi en særlig udfordring i Lejre Kommune, for ved udgangen af 2014 var omkring hver niende under 30 år på offentlig forsørgelse – og det på trods af, at vi over de seneste to år har formået at nedbringe antallet af unge på offentlig forsørgelse med i omegnen af 10 pct.

Som i mange andre situationer er tidlig opsporing og forebyggelse én af nøglerne til at sikre, at vores unge kommer i job eller uddannelse. Vi skal allerede på de sidste klassetrin i folkeskolen have fokus på unge mennesker med særlige problematikker, og vi skal styrke og videreudvikle det tværgående samarbejde eksempelvis mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), uddannelsesinstitutionerne og Jobcentret. Derfor fastholder vi også et højere serviceniveau i UU-vejledningen end det lovpligtige.

Allerede i sidste års budget blev der afsat 0,5 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 til arbejdsmarkedspolitiske tiltag. Partierne bag budgetaftalen ønsker, at disse midler i 2016 særligt skal understøtte indsatser, som kan bidrage til at nedbringe antallet af unge på offentlig forsørgelse ved i stedet at sikre, at de unge kommer i job eller uddannelse.

I disse år modtager vi stadig flere flygtninge i Lejre Kommune – og vi har en særlig forpligtelse i forhold til at sikre en vellykket integration af vores nye medborgere. Det er nemlig forudsætningen for, at også de kan være aktive og sunde hele livet. Indsatserne er mange, og vi har et stærkt netværk af frivillige, som på forbilledlig vis bidrager til, at Vores Sted også er for nye borgere fra især krigshærgede lande.

Særligt to forhold er vigtige for at sikre en god integration – henholdsvis boligforhold og muligheden for at lære det danske sprog. Med hensyn til boligforhold ønsker vi at fastholde den bedst mulige udnyttelse af vores eksisterende boligmasse, men vi er også nødt til at gå andre veje, hvor vi eksempelvis har gode erfaringer med at anvende privat indkvartering.

Aftalepartierne er enige om, at husning af bolig-nødstedte – som kommunen har anvisningspligt overfor, herunder flygtninge – i videst mulige omfang foregår ved brug af kommunens egen ledige boligmasse, gennem anvisning til almene boliger eller via private udlejere.

Vi ønsker, at vores tilbud om sprogundervisning bliver styrket. Én mulighed kan være, at vi etablerer vores eget sprogcenter, hvilket vi ønsker at undersøge mulighederne for. Herudover er vi overbevist om, at det styrker

indlæringen af et nyt sprog, hvis man har mulighed for at øve det i hverdagen. Derfor ønsker vi at fremme anvendelsen af sprogpraktikker, og vi ønsker, at vi som kommunal arbejdsplads går foran i etableringen af disse.

Livet i landsbyerne – natur og kultur

Som et af de få steder på Sjælland kan Lejre Kommune på én gang levere det ægte landsbyliv i naturen – og samtidig være tæt på storbyens mangfoldighed og gode jobmuligheder. Borgerne i Lejre Kommune har tilvalgt det mindre lokalsamfund, hvad enten det er stationsbyen eller landsbyen. Samtidig ved vi, at over 70 pct. af arbejdsstyrken pendler til deres arbejdsplads, hovedsageligt i Roskilde eller Hovedstaden. Derfor er relationen mellem landet og byen afgørende for udviklingen af vores kerneopgaver og nytænkningen af vores byer og steder. Målet er at videreudvikle de gode steder at bo i Lejre Kommune og de kultur- og fritidstilbud, som giver energi og skaber fællesskaber og sundhed.

Der er allerede afsat mange penge til at udvikle byerne. Samlet set er der afsat mere end 20 mio. kr. til byudviklingsprojekter – og de penge skal blive til flere gennem partnerskaber med fonde og andre, der gerne vil samarbejde om at udvikle landsbyerne. Støtten på 3 mio. kr. til områdefornyelse i Hvalsø giver – sammen med de midler vi allerede har afsat – endnu bedre mulighed for at udvikle byen. Ligesom Realdanias støtte til at udvikle en strategi for fremtidens landsby giver os et ekstra økonomisk skub og tilføjer ny viden. Vi vil også i 2016 prioritere puljen til udvikling af lokalområder, som borgere, bylaug og foreninger kan søge til lokale udviklingstiltag.

I Lejre er udviklingen af Degnejorden og Valdemarsgård i gang. Der kommer nye boligområder i Hvalsø og almene boliger i Kirke Hyllinge og Hvalsø, og vi mærker interesse fra foreninger og virksomheder, der leder efter områder til nye typer fællesskabsboliger. Vi mærker også interesse fra dagligvarebutikker, der gerne vil etablere sig i vores større byer.

Trafiksikkerhed er et ønske, der står højt på dagsordenen. Det gælder både cykelstier og hastighedsdæmpende foranstaltninger. Vi har afsat 28 mio. kr. til trafiksikkerhed og cykelstier i budget 2016-2019. Der laves en politisk prioriteret rækkefølge for anlæggelse af nye stier og i den kommende cykelstiplan gives stien mellem Sæby og Gershøj første prioritet, når de igangværende to stier – Kr. Hyllinge til Nr. Hyllinge og Gl. Lejre til Gevninge – er færdiggjorte.

Endvidere er aftalepartierne enige om at rette henvendelse til Roskilde Kommune med henblik på at etablere en dialog omkring en cykelsti på Lyngageren.

Endelig er aftalepartierne enige om at prioritere et par mindre foranstaltninger i Hvalsø i form af blinklys på fodgængerfeltet ved biografen i Hvalsø, ligesom der i 2016 skal gennemføres et eftersyn af støttemuren ved tunnelen ved Hvalsø Station med henblik på at få afdækket renoverings- og malingsbehov. Udgifter forbundet med eftersynet skal finansieres indenfor den afsatte anlægsramme i 2016, mens evt. udgifter til udbedringer skal indgå i budgetlægningen for 2017.

I de senere år har vi udbygget idrætsfaciliteterne – og den linje vil vi fortsætte. Lejre og Hvalsø har fået kunstgræsbaner, og i 2015 satte vi penge af til en kunstgræsbane i Osted. Den skal gøres færdig, selvom klubben er løbet ind i udgifter, der er langt større, end de budgetterede med i deres oprindelige ansøgning. Vi sætter derfor yderligere 1,3 mio. kr. af i 2016 til at færdiggøre anlæggelsen af kunstgræsbanen i Osted. Desuden prioriterer vi midler til lys på banen i Kirke Hyllinge samt kunstgræsbanen i Hvalsø, og vi sætter 2,5 mio. kr. af over fire år til at forbedre kvaliteten på vores græs fodboldbaner i hele kommunen, startende med Kirke Hyllinge i 2016.

Der er sat penge af i budgettet til at udbygge halkapaciteten – i alt 30 mio. kr. Vi er godt i gang i Kirke Hyllinge, som vi i budget 2016 har sat 15 mio. kr. af til, og hvor vi arbejder for at rejse flere midler. De kommende år følger yderligere forbedringer af halkapaciteten med afsæt i den analyse af idrætsfaciliteterne i Lejre Kommune, som Udvalget for Kultur & Fritid har sat i værk.

Aftalepartierne er desuden enige om at få undersøgt, om det er realistisk med det oprindeligt planlagte salg af "Toppen" i Kr. Sonnerup. Dette skal være vurderet inden udgangen af 2015.

Hvis et salg ikke er realistisk, er aftalepartierne enige om at "Toppen" kan anvendes til idrætsfaciliteter for lokalområdet, således at lokalet kan anvendes af forskellige foreninger mest muligt i både dag- og aften timer. Dette skal ske i et samarbejde mellem et brugerråd og forvaltningen. "Toppen" skal kunne tages i brug senest ved udgangen af 2. kvartal 2016.

En svømmehal i Lejre Kommune har været drøftet længe. I 2015 gennemføres den analyse af mulighederne for en svømmehal, som vi besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2015, og vi sætter i 2019 et rammebeløb på 18 mio. kr. af. Det markerer, at vi vil videre med en svømmehal – hvad enten det bliver alene eller i samarbejde med andre.

Borgerne i Lejre Kommune har også i dag mulighed for en svømmetur – Nemlig i Sæby-Gershøj Svømmebad. Der pågår aktuelt et arbejde mellem Lejre Kommune og svømmebadets bestyrelse omkring sikring af de nødvendige tilladelser til drift af svømmebadet. Som led i dette arbejde er der behov for at få foretaget en ekstern, teknisk behovsanalyse for svømmebadet. Til dette formål skal der i 2016 prioriteres 40.000 kr., som finansieres via den afsatte ramme til ejendomsvedligeholdelse. Resultatet af den tekniske behovsanalyse vil indgå i næste års budgetlægning.

Der er gode muligheder for at komme ud og opleve og bruge naturen i Lejre Kommune. Vi har mange lokale stier, og vi har mange regionale stier og ruter gennem vores kommune. Vi vil gerne se på, hvordan vi kan gøre vores rekreative stier endnu mere attraktive og benyttede ved at binde dem bedre sammen – vi vil gerne skabe Lejres Grønne Ring. Vi vil forbedre adgangen til naturen - også til fjorden, så fritids- og bademulighederne for borgere og besøgende forbedres. Derfor vil vi også prioritere penge til at anskaffe yderligere ponton'er i områder, hvor lokale kræfter støtter op, og herigennem gøre svømmeoplevelsen i fjorden sjovere.

I de sidste par år har vi eksperimenteret med samarbejdsprojekter om naturpleje, der skal øge naturværdien og oplevelsen for borgerne. Det har givet mange positive reaktioner. Vi vil i 2016 prioritere midler til at kunne understøtte udviklingen af nye samarbejdsprojekter på dette område.

Musikskolen i Lejre Kommune er noget helt særligt, og vi vil støtte op om den. I 2016 gennemfører vi en nærmere undersøgelse af, hvordan lokalfaciliteterne er, og om der er behov for, at de forbedres.

Samtidig prioriterer vi 0,3 mio. kr. i 2016 til at støtte op om de aktiviteter, der er i forhold til at udvide Hvalsø Biografs foyer og café.

Aftalepartierne er også enige om, at der i 2016 igangsættes en grundig undersøgelse af, hvordan arkiverne kan digitaliseres – bla. indhentes der viden fra kommuner, som allerede har gennemført digitalisering.

Og endelig er der enighed om, at Lejre Kommunes direkte driftstilskud til Tadre Mølle øges årligt med 46.000 kr. i budgetperioden.

Lejre Kommune som arbejdsplads

Dygtige og engagerede medarbejdere er afgørende for kvaliteten i de kommunale kerneopgaver – og god ledelse er bestemmende for, at vi som arbejdsplads kan fastholde, udvikle og tiltrække kvalificerede medarbejdere. Kvalitet i kerneopgaverne og kvalitet i arbejdslivet for vores ansatte er to sider af samme sag.

Koncerndirektionen og Hovedudvalget har derfor – støttet af Økonomiudvalget – sat en række vigtige udviklingsdagsordner for Lejre Kommune som arbejdsplads.

Lejre Kommune skal være en attraktiv arbejdsplads præget af fokus på og fælles forståelse for, hvorfor vi er sat i verden – kerneopgaven. Arbejdsgangene skal understøtte kerneopgaven og gøre det muligt for vores medarbejdere at levere en høj faglig kvalitet og være effektive. Der er i 2015 sat fokus på kerneopgaven og på arbejdsmiljø og trivsel – bl.a. gennem uddannelse i og kortlægning af den sociale kapital på alle arbejdspladser i Lejre Kommune. Dette fokus skal videreføres de kommende år, hvor vi også vil se nærmere på andre vigtige vilkår for vores medarbejdere med henblik på at sikre, at vi også fremover kan fastholde og rekruttere kvalificerede medarbejdere. Eksempelvis skal der i løbet af 2016 gennemføres en analyse af de kommunale lønsummer.

Vi har samtidig lagt en konkret plan for at nedbringe sygefraværet. Alle arbejdspladser har sat mål for at reducere deres sygefravær, og målet for vores samlede organisation er klart: Sygefraværet skal bringes så langt ned som muligt. Succeskriteriet i 2015 er, at sygefraværet samlet set reduceres til 12,8 dage pr. medarbejder, og i 2016 skal det bringes yderligere 0,8 dage ned.

Borgernes og brugernes behov skal være bestemmende for, hvordan vi indretter vores opgaveløsning og samarbejde med borgerne. Derfor er vi i gang med at gennemføre en samlet indsats, der skal forbedre kvaliteten i borgerbetjening.

gen: Vi har i 2015 uddannet mere end 200 ansatte i at skrive, så det er til at forstå, vi har udvidet telefonbetjeningen i de timer, hvor flest ønsker at komme i kontakt med kommunen og fjernet den ugentlige lukkedag for telefoniske henvendelser, og vi gør en særlig indsats for at forbedre kvaliteten i telefonbetjeningen.

Hovedudvalget vil også i 2016 råde over udviklingsmidler på 1 mio. kr. Økonomiudvalget har i 2015 prioriteret 2,2 mio. kr. til at nedbringe sygefraværet – bl.a. gennem tidlige og forebyggende indsatser til medarbejdere i risiko for stress og ryglidelser m.v. Vi har desuden ansat en HR-konsulent med særlig fokus på at hjælpe arbejdspladser med et meget højt sygefravær til at forbedre arbejdsmiljøet og øge nærværet. I 2016 skal vi for alvor se resultaterne.

Der findes et sted, hvor vi prioriterer bevidst og økonomisk ansvarligt. Med denne budgetaftale for 2016-2019 understreger vi behovet for at sejle de skibe i land, vi har sat i søen de seneste år. Samtidig lægger vi op til en langsigtet udvikling, der styrker de unikke kvaliteter, vi har netop her hos os: natur, fællesskaber og frirum til initiativ.

Bilag til budgetaftalen:

1. Bogen om Lejre Kommune – [Vores Sted](#) (elektronisk bilag)
2. Økonomisk overblik over budgetaftalens nye elementer
3. Investeringsoversigt 2016-2019